

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, subota 13. veljače 1915.

BR. 32. (262.)

Galicija, Karpati, Bukovina.

Polagani ali sigurni uspjesi.
BEČ, 12. veljače. Službeno se saopćuje:

Položaj u ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji je nepromijenjen. Borbe na frontu Karpata traju; naše savezne vojske posvud napadaju. Unatoč očajnom neprijateljskom otporu i unatoč ruskim pojačanjima, koja dovučena iz svih pravaca, dobiva se korak po korak na prostoru.

Operacije u Bukovini napreduju povoljno. Uz dnevne okršaje osvajaju naše brdskim dolinama prodiruće kolone domaće zemljšće. Linija rijeke Sereth već je postignuta.

U Rusiji.

Ruski porazi kod mazurskih jezera.
BERLIN, 12. veljače. Službeno se saopćuje:
Car Vilim došao je na bojna polja u istočnoj Pruskoj.

Tamošnje operacije prisilile Ruse, da čim brže odustanu od svojih položaja istočno od mazurskih jezera. Na pojedinim mjestima borbe još traju. Dosada je oko 26.000 tisuća Rusa zarobljeno, više od 20 topova, 30 pušanih strojeva te mnogo još nepreglednog ratnog materijala zaplijenjeno.

U Poljskoj zapadno od Vисле zauzeše njemačke grad Sierpo te ponovno nekoliko stotina Rusa zarobile.

Na lijevoj strani Vисле nema nikakve promjene.

Na francuskog ratišta.

BERLIN, 12. veljače. Službeno se saopćuje:

Blizu obale ponovno se jučer pojavile, nakon odulje stanke, neprijateljski brodovi.

Neprijateljski aviačari bacali su bombe nad Ostendom, ali nisu u vojnom pogledu učinili nikakve štete.

Na ostalome frontu bilo je artiljerijske borbe.

Kod Souaina Francuzi su pokušali napadaj infanterije, ali su bili suzbiveni. U našim rukama ostalo 120 zarobljenika.

Sjeverozapadno Verduna više neprijateljskih strijeljačkih šančeva bilo je od nas osvojeno. Od francuske stranke pod ženevskom zastavom poduzeti protunastaj bio

je odbiven uz znatne gubitke po neprijatelja.
Tvrđava Verdun bila je od njemačkih aviačara obasuta sa kakvih 100 bomba.

Pokret proti ratu u Engleskoj.

Značajan upit u parlamentu.

LONDON, 12. veljače. U donjoj kući upitao je zastupnik Jowet od radničke stranke: da li engleska vlada namjerava da učini kraj strašnim gubitcima ljudskih života i nije li pripravna, da priopći, na kojem stanovištu Engleska i saveznici bili bi voljni postaviti uvjete mira.

Grey odgovorio je: u najnovije vrijeme objelodanjene izjave Njemačke ne daju nikakva temelja, da bi svrha, koju zastupnik Jowet ima pred očima kada bi njegov predlog bio prihvaćen, bila unapređena.

Uništen vojni laboratorij.

STOCKHOLM, 12. veljače. Vojni laboratorij u Djursga-Reden, gdje se nalazi ogromno mnoštvo topovske municije, jučer no podne usljed eksplozije bačen u zrak.

Od dvanaest osoba, koje su se u zgradi nalazile, sedam ih je usmrćeno, dvije su teško, a dvije sasma lako ranjene.

SULTANOV PROGLAS EGIPĆANIMA.

CAPRIGRAD, 12. veljače. Sultan je upravo proglas na Egipćane, u kojem u žali, što mora gledati, kako Egipćani trpe pod engleskom tiranijom.

Sretan u proglasu zahvaljuje Previšnjemu što mu je dao sretnu priliku, da pošalje vojsku koja će osloboditi lijepu zemlju, koja je muslimansko nasljedno dobro.

Sultan dše izražaja svome uvjerenju, da će vojsci uspjeti osloboditi Egipat stranog uplva stranog uplivanja i dati mu autonomiju i slobodu. Dalje daje izražaja svom uvjerenju, da će čitav Egipat sudjelovati ratu za oslobodjenje.

„GOLUBICE“ NAD BELFORTOM.

BELFORT, 12. veljače. Agencija Havas javlja: jučer pokušale su dvije „Golubice“, da preletu Belfort. Bile su dočekanе žestokom vatrom iz topova. Jedna „Golubica“ vratila se odmah, dočim je druga bacila dvije bombe. Šteta je neznatna. Jedan francuski aeroplan dao se u potjeru, a na to je „Golubica“ odtjela.

Putovanje „Dacia“.

NORFOLK, 12. veljače. Američki parobrod „Dacia“, krcat pamuka za njemačku luku Bremen, odputovao je odavle prosljediti dalje.

Trgovački rat.

LONDON, 12. veljače. U donjoj kući priopćio je Asquit, da vlada, obzirom na očite povrede ratnih uporaba po neprijatelju, radi na planu, kako će poduzeti oštrije mjere proti njemačkoj trgovini. On se nada, da će skoro moći saopćiti, u čemu se te mjere sastoje.

Car Vilim na ratištu.

BERLIN, 12. veljače. Car Vilim ponovno je krenuo na istočno ratište.

Zaplijenjen izkrcaj.

FALMOUTH, 12. veljače. Engleske oblasti zaplijenile su izkrcaj parobroda „Wilhelmina“.

Avijatik nad Vlissingen.

VLISSINGEN, 12. veljače. Jučer rano preletio je jedan biblan nepoznate narodnosti luku Vlissingen (u Nizozemskoj) te bacio dvije bombe, koje su nanijele malo štete. Nitko nije bio ranjen.

Za vojne liječnike.

BUDIMPEŠTA, 12. veljače. Jedna naredba zemaljskog ministra za obranu Georgia ovlašćuje, da se može za službu u vojnim bolnicama za opazanje odrediti svakog za rad sposobnog građanskog liječnika (mužkarca), ako nije prešao 50 godina života.

Naš „Coeterum censeo“.

Grof Stjepan Tisza ne drži se one, da je šutnja zlata vrijedna; njemu se naprotiv više sviđaju debuti, ma i pred koncertnom publikom; improvizacije, ma bile i ekstemporane. Jedan šlager, jedna fraza, koja djeluje i kriči, to magjarskom premijeru kao da više imponira nego pitanje državničke shodnosti ili delikatnosti.

Bečke novine pravom su grofu Tiszi predbacile, što svojim govorničkim nastupima u ovo doba, kada je javno debatiranje u ovoj poli monarkije nemoguće, javnu tribinu monopolizira. Mi bismo to upodpunili i rekli, da grof Tisza hoće da nas — napastuje.

Da nisu ispadi magjarskog samodržca ništa drugo do napastovanje, morao bi se grof Tisza u prvome redu složiti s nama u tome, da je dopustiva, nipošto veleizdajnička, svaka težnja koja ide za svojim oživotvorenjem zakonitim sredstvima u okviru Habsburške Monarkije; potom dakle i težnja za ujedinjenjem svih hrvatskih zemalja u jedno samostalno državno tijelo, odnosno težnje za autonomističkim, federalističkim, federalističkim itd. uređenjem Monarkije.

Kada bi grof Tisza toga se držao —

a imao bi se držati, kad rivendicira već unapred za „magjarski narod“ pri sklapanju mira udjel kakav mu po postojećim temeljnim državnim zakonima ne pristoji — onda već ne bi bio svojim novogodišnjim govorom podigao alarm radi ono nešto autonomije, koju Banovina uživa na papiru, upozorujući da su stanovite tendencije dovele Monarkiju do ruba propasti, a da je jedino magjarska državna ideja ona, koja ujedinjuje i koja je Monarkiju od propasti spasila. Drugim riječima grof Tisza hoće da kaže, da se i ono nešto papirnatih autonomije Banovine mora ukinuti i da se ona mora pretopiti u magjarsku jedinstvenu državu.

Zato smo i kompliment grofa Tisze junačtvu hrvatskog naroda, učinjen u govoru pred koncertnom publikom 30. pr. mj., a opet začinjene alurama magjarske državne ideje, napisali spretnom njegovom gestu, da od nužde učini krepost, pošto ga na to silito loš dojam koji je njegov, uistinu magjarski, novogodišnji govor izazvao.

Da je tako, dokazom nam i činjenice, izišle na javu baš u povodu Tiszinih monologa. Slavna cenzura, kada se i onako sa svih strana, poglavito iz carskoga Beča, dižu protesti za što veću slobodu štampe, dozvolit će nam da se na dotične činjenice osvrnemo.

Magjarske novine otvoreno su istaknule ono, što je grof Tisza u svojim izvodima tek podrazumijevao.

Banovina je nosio svih hrvatskih prava, bilo po historičkom pravu, koje se bazira na izboru cetinskom 1527., na pragmatičkoj sankciji 1712., na zakonskom članku 42. iz g. 1861., bilo opet po pozitivnom temelju, kakva je krunitbena zavjernica 1867. i ug.-hrv. nagodba 1868. Sve to utvrđuje zemljišnu cjelokupnost Hrvatske. Tako god, 1791. hrvatski sabor zaključuje časovito zajedništvo s Ugarskom „dok se ne osvoje oni krajevi kraljevine Hrvatske, koji su pod Venecijom i Turskom i dok se tolik broj županija ne nadje na okupu, da Hrvati sami uzdmognu uzdržavati jednu političku oblast“. Krunitbena pak zavjernica od g. 1867. u svom trećem paragrafu veli: „Sve one strane i pokrajine Ugarske i posestrimih joj kraljevina, što su već natrag stečene, pa i one, što će božjom pomoću odsele biti natrag pribavljene, pripojit ćemo, u smislu krunitbene naše zakletve, rečenoj zemlji i posestrimih joj kraljevinama“. Napokon i u hrvatsko-ugarskoj nagodbi u § 65. „Kraljevina Ugarska priznaje zemljišnu cjelokupnost kraljevina Hrvatske i Slavonije i nastojati će o tome, da se ova oživotvori...“

Prema gornjemu i za najokretiljeg nagodbenika bjelodano je, da se u pojmu zemljišne cjelokupnosti podrazumijevaju Dalmacija, Bosna i druge hrvatske zemlje.

Magjarski krugovi, pa i oni službeni, drugčije to shvaćaju. Tako su i za aneksije naglašene historijska prava Ugarske na Bosnu i Hercegovinu.

Nego ide se i dalje, te se sadašnje prilike Monarkije nastoji izrabiti tamo, da se ishodi faktično pripojenje Bosne i Hercegovine u Ugarskoj, i bez obzira na tobožnja historijska prava Ugarske, lih „na osnovu nužde interesa čitave Monarkije“. A ne traži to pripojenje gosp. M. Udvary — koji se u „Budapesti Hirlapu“ javlja kao poluslužbeni tumač Tiszinih aluzija — putem Banovine, ma izravno Ugarskoj, i ne na temelju kakvog narodnog načela, ma oslonom na politiku jake ruke. Pošto sadanji ustav Bosne daje ovoj neki kakvi-takvi značaj trećeg faktora, magjarski krugovi traže, da se i tim prestane. A ima se faktično pripojiti Ugarskoj, a ne Austriji, pa niti Austro-Ugarskoj, jer da je magjarska narodna država ovim ratom pokazala, da imade u sebi daleko više asimilatorne, aktraktivne snage nego Austrija. Da do toga dodje, treba da nastane promjena pravca, a to će biti, kad u anektiranim pokrajinama dodje do izražaja magjarska uprava, pošto je administracija austrijskog duha — veli — doživila st e č a j. Ovim novim pravcem da bi prestale težnje za otrgnućem od Monarkije. Zato nužno je, da Magjar bude zajednički ministar financija, da se sijelo njegovo prenese u Peštu, kamo bi imao doći i vrhovni računarski dvor. Slično pise opozicioni „Pesti Hirlap“ te redom i druge magjarske novine.

Značajno je svakako ono omalovažavanje austrijske uprave, ona anti-austrijanština koja u zadnje doba provejava i magjarske službene krugove. Istina, kako zgodno opaža „Slovenec“, dolaskom Körbera na mjesto zajedničkog ministra financija ne će se u politici i u upravi Bosne ništa promijeniti, pošto Burian, kao predsjednik zajedničkog ministarstva, ne će privoliti promjenama vladinog sistema, koji je većinom njegovo djelo. Ali — veli Udvary — ovo je potrebno, „da se jednom za svagda stane na kraj teoriji o samostalnom državnom karakteru anektiranih pokrajina, koja je dijelom jugoslavenstvo-trialistička, a dijelom austrijsko-centralistička“.

Ova naduvanja magjarske gospode, uvredljiva po ovu polu Monarkije i za sve nemagjarske narode, trebaju malog ispravka a taj je:

Bosna i Hercegovina čine integralni dio hrvatske države, priznate i od pozitivnih temeljnih državnih zakona, te se bez privole cjelokupnosti nemože ništa stalnoga a zakonitoga odlučivati o pojedinim njenim dijelovima.

Hrvatsko pitanje neda se nikakvom politikom jake ruke zabašuriti, pogotovo ne ugušiti, jer se sedam milijuna pučanstva ne će ničim dati odvratiti da u okviru Monarkije provede, na što ih već naravni zakon nagoni, zakonitim sredstvima svoje ujedinjenje, bilo gravitiranjem Zagrebu ili Sarajevu ili ma kome hrvatskom središtu.

Neka se ne zaboravi ni ona najodličnijeg austrijskog socijologa Gumplowicza: „narodna ideja po svom

bivstvu kao čisto moralna zajednica i po svojoj težnji za višom kulturnom zajednicom nema ništa zajedničkoga sa državom kao organizacijom materijalne sile i kao zaštitnicom materijalnih interesa. Takova dakle zajednica batali sve političke granice i ništa ju nemože spriječiti, da od moralnog zajedništva predje u političko jedinstvo.

Memorandum zastupnika stranke prava iz svih hrvatskih zemalja Njegovu Veličanstvu hrvatskom Kralju Franji Josipu I., od 12. siječnja 1912., u kojemu su sadržane težnje čitavom hrvatskom narodu zajedničke, naš je Coeterum censeo.

KRONIKA.

Milanski „Secolo“ u svom dopisu iz Petrograda kaže, da se između Viste, Ravke i Karpata bije bitka, kakovoj nema pametara u svjetskoj povjesti. Nijemci su se prividno povukli, da se što bolje učvrste između Ravke i Viste, kamo im svejednako dolaze nova pojačanja. Topnička vatra traje neprekidno. U isti mah navaljuju austrijske čete i tri njemačka vojna zbora na ruski centar u Karpatima, nastojeći da prodru u dolinu Stryja, gdje se očekuje odlučna bitka. Nijemci danju i noću u masama navaljuju na Ruse.

Pariški „Temps“ u svom izvješću iz Petrograda kaže, da po nazoru najviših ruskih vojnih kritika, njemački napadaji na Vistlu ne znače jednostavne demonstracije, nego da predstavljaju novu ofenzivu. Hindenburg je nastupio od 24. siječnja novu navalu, za koju hoće da bude odlučna i kojom hoće da pod svaku cijenu probije ruske pozicije. Njemački je generalni stožer upotrijebio odmor zadnjih sedmica za pojačanje svoga topništva i za pomnoženje svojih četa. Njegove sada dovršene dispozicije pokazuju, da se njegova taktika sastoji u tom, da snagu svoju na krilima obilje ratništa, na Vistli i u Karpatima koncentriše. Pošto su ove odredbe učinjene, upotrebljavaju austrijske čete svu svoju snagu i Nijemci sa svoje strane razvijaju najveće napore. Ništa se ne šteti, ni momčad niti municija, da se napreduje na Bzuri i Rawki te Ruse potisne. Na liniji Borzimow-Volja-Chidowska, u pravcu prema Blonje-Drodzišk, čini se da traje velika bitka, kod koje neprijatelj imade uvijek isti cilj pred očima: Varšavu! Da se ovaj cilj postigne ne štete nikakve žrtve. Vijesti o tamošnjim borbama vele: Gusti se oblak dima diže na streljačkim opkopima. Na prostoru je od 10 kilometara postavio neprijatelj 7 divizija sa 100 baterija. Normalno bi morale ove sile zauzeti frontu od 75 kilometara duljine. Ove mjere dokazuju da će Nijemci uz svaku cijenu izći iz obruča vatre i željeza, kojim ih opkolije saveznici. U tu se svrhu latije prve metode, a ta sastoji u tome, da će svršiti na jednoj strani prije, nego li udaraju na drugu. A sada se čini, da je došao red na Rusiju.

„Ruskoe Slovo“ javlja: Ruska je vlada saznala, da Italija namjerava uz Valonu zaposjesti još i druge točke u Albaniji. Ruski poklisar u Rimu zamolio je Italiju, da ne zaposjeda druga mjesta, dok države u stvari interesira ne riješe pitanje. Srbija i Grčka također su, kada su Talijani zaposjeli Valonu, pitali u Rimu, da li vlada namjerava

proširiti akciju, a odgovoreno im je, da o tome ne mogu ništa reći.

Iz Londona javljaju, da je 2000 Turaka udarilo kroz Ahabas u Chusistem, pokrajnu u jugozapadnoj Perziji, koja graniči sa perzijskim zaljevom. Turci se nalaze u neposrednoj blizini velikih petrolejskih vrela koja su vlast nekog engleskog društva.

Bukureštanska „Dimineaca“ javlja u svom posebnom izdanju, da je srpska vlada zatražila od bugarske vlade razjašnjenja o koncentraciji bugarskih četa na bugarsko-macedonskoj granici. Srpska vlada zahtjeva, da se odmah prestane dovadjanjem vojništva.

Srpski princ Gjorgje došao je u Cap d'Al kod Nizze, da se odmori. Ima glasnina, da je iz Srbije prognan.

U Odesi osjeća se pomanjkanje živeža, jer nema dovoljno željezničkih kola za dovoz žitja.

Domaće vijesti.

„Zlato dadoh za željezo“. Pet mjeseci je tome... bukno je boj za čast i sreću naše domovine i njezinih naroda... teškom nevoljom prijetio je rat. Tu nevolju valjalo je odvratiti.

Veliko je djelo u tu svrhu započeto, koje je obuhvatilo sve zemlje i narode carvine, — a započeo ga je bečki „Srebrni križ“.

Pomoći je valjalo milima naših junaka, koji su u boj pošli, da imetak i krv žrtvuju za Boga, cara i domovinu, — pomoći je valjalo ženi i djetetu, ocu i materi, kojima je rat oteo njihove hranitelje, možebiti za uvijek.

Pomoći je valjalo takogjer samim ratnicima, koji su se doma vraćali poslije bojeva, punih i prepunih patnje.

Tko je zlata imao, valjalo je da ga žrtvuje. Željezo je odslije imalo da zamijeni zlato. Pa tako je i bilo. Prožet požrtvovnom ljubavlju spram domovine, davao je narod prinosa. Staro i mlado žrtvovalo je svoje zlato na oltaru domovine, da se odslije zadovolji željezom. Tisuće i tisuće primile su kao znak svoje uzvišene požrtvovnosti željezni prsten. I to djelo napreduje bez prestanka. — Već je donijelo u pomoć do dva milijuna. — To je samo po sebi mnogo, no premalo je, kad se omjeri nevolja, što je treba ublažiti. Ako se zbilja ima pomoći onima, što teško trpe zbog rata, valja da svatko u carevini prinese svoj darak.

Žrtvuje dakle i Vi, što imate zlata, žrtvuje svoj nakit. Vrijeme je ozbiljno, nije sad čas za kicenje, za gizdanje i sjaj. Pokažite, da Vam je srce zlatno, žrtvuje svoje zlato i svoj nakit i zadovoljite se u željeznoj samozataji prstenom od željeza. Kasnim pokoljenjima kazivat će taj prsten, da se u velikom času našao takodjer velik, požrtvovani narod.

Akcija za ratnu pomoć „Zlato dadoh za željezo“ c. kr. društva Austrijskoga Srebrnog križa, pod upravom ratnoga pomoćnog ureda c. kr. ministarstva unutarnjih posala (Beč, I, Bäckerstrasse 8). — Darove za akciju za pomoć prima i daje darovateljima željezno prstenje.

Podupirimo družbu sv. Ćirila i Metodja to je apel upravljen svim dobročincima i požrtvovnim patriotima sa strane družbine uprave. Sveta je dužnost sviju nas, bez razlike, da u ovim kritičnim časovima,

izdašnije podupiremo tu našu vrlo važnu instituciju. Postojale su razne podružnice, ali od njih nikakvog spomena. Potrebe su se povećale, a od nikuda pomoći, tako da je družba morala zatvoriti skoro polovinu svojih škola. Kao što smo do sada doprinosili i uzdržavali tu našu obrambenu tačku od najezde neprijatelja našeg narodnog imena, to u naprijed istom ljubavlju i požrtvovanjem poradimo oko boljitka i sanacije nesnosnih prilika. Premda su uslijed rata nastala i teška vremena za svakoga, ipak malim doprinosom možemo sjetiti se družbe, koja svojim radom obećaje nam ljepšu budućnost. Vršeci svoju dužnost ispunit ćemo velikom uslugom u korist našeg imena; odgojiti ćemo mladu i zdravu generaciju, koja će biti jako uporište našeg naroda u otudjenim krajevima.

Grad i okolica.

Teška su vremena. Vjetar duva, neprestaje: zavija strašna jugovina. Kiša pada skoro već dva mjeseca. Težaku je onemogućen pristup svojem zemljištu, koje neobradjeno čeka i čeka... Bog zna hoće li dočekati radnika, da ga izore i iskopa. Sve što je zdravu čilo i mlado pošlo je u vojsku. Trgovcima najbolje. Oni napunjuju svoje nezasićene cijene svemu, samo težak mora svoj proizvod (vino i povrće) prodavati uz snižene cijeve. Jeli pravica? Kao da i on nema potrebe? Vino je luksus, a kome se radi neka ga i plati.

Naprotiv, trgovci, koji su obskrblili svoje magaze jeftino, mogli bi se zadovoljiti i u 50% dobitka po artiklu, a ne naprosto derati.

Do koga je, neka se pobrine, da se stvar uredi.

Na ribarnici. Jutros osvanula ribarnica prazna, čista — ni jloge. Sladkusićma teško, koji su naučili dobru ribu za jeftin novac dobivati. Neka postel! Nije pravo, da ribar noć probudje na kiši i ledu, da se izlaže svim mogućim opasnostima, eda samo nekolicina izabranih uz niske cijene prema cijeniku bolje komade uživaju. Tko želi bolje vrsti ribe, neka je dobro plati. Masa se zadovoljava goricama.

Pismo iz Japana. U ponedjeljak priopćit ćemo pismo jednog našeg sugrađanina, koji se nalazi zarobljen u Japanu, o tome, kako su naši sproveli božićne blagdane te o njihovom življenju u zarobljeničtvu.

Strahote nevremena. Treći je dan da duva užasna jugovina, kakove za ljetnog doba nije čuti. Zavija, urliče, lom, da je prava strahota. Pristojno vrijeme trajalo je tri dana, a onda opet kiša i jugo, jugo i kiša.

Za naše ranjenike doprinio je II razred gradske puške škole (učitelj g. K. Novak) po blagajniku Pužini Jakovu IX doprinos K 1-21; po blagajniku Senjanoviću Jurju X doprinos K 272.

„Hrvatskoj (pravaškoj) Čitaonici“ poklonio je gosp. Uroš Novak opć. tehnik, K 2—, da počasti uspomenu Uršule ud. pok. Petra Stolyžika.

Soba s pokuštvom traži se po mogućnosti sa posebnim ulazom. Ponude na uredništvo lista. 1-2

Unajmljnu se tri kreveta za spavanje, u dvie sobe, tko želi obratit se Uravi. 1-3

PREDPLAČUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-DAJUĆE RADNJE. CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpacaavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56)

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. listopada 1913. sljedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5.— pos. p. povratak svake subote	6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak povratak svakog utorka	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu povratak u četvrtak	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (pštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede povratak u ponedjeljak	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak povratak u sriedu	5.— pos. p. 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utorka povratak svake nedjelje	6.— pos. p. 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu Povratak svaki četvrtak	7.— pos. p. 7.15 pos. p.

PIO TERZANOVIĆ trgovac - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

.. .. Rukotvorina, odijela, cipela
štufe vunene i pamučne za muška odijela, pamučnih svakovrstnih mreža,
galice, sumpora, gume prve svjetske tvornice, štrcaljka Wermorrel
.. Non plus - ultra sumporača „Torpedo i noževa za navrćanje „Kunde“ ..